

„Splnilo se mé přání, dosáhla jsem svého cíle, ale to nejtěžší mě ještě čekalo. Dokázat, že jsem hodna tuto práci, která pro mne nebyla nikdy pouze zaměstnáním, vykonávat.“

(Květa Koníčková)

Narodila se 10. června 1932 v české kolonii v Mukačevu na Podkarpatské Rusi, kam odešli její rodiče po první světové válce, do rodiny poštovního úředníka a švadleny. Měla mladšího bratra Evžena, který miloval hudbu, hrál na kytaru, ale vystudoval architekturu. Maminka a další ženy z rodiny často zpívaly, otec ve volném čase poslouchal operu a věnoval se malířství. Rodina rozvíjela její umělecké citění. Květa si zpívala písničky jak české, tak rusínské, protože místní komunita žila velmi pospolu a národní vlivy se mísily.

Roku 1938 se rodina vrátila zpět do Čech. Po několika stěhováních zakotvila na období války v Praze, kde Květa začala hrát na housle a chodila do pěveckého sboru. V letech 1945–1948 žila rodina v Liberci a Květa dostala své první piano. Jejím cílem bylo naučit se na něj hrát tak, aby se mohla doprovázet při zpěvu. S pěveckým souborem *Ještěd* vystoupila v opeře *Broučci*.

V roce 1948 se rodina odstěhovala do Rumburku, zde Květa navštěvovala Gymnázium. Ve vedlejším Varnsdorfu se přihlásila k učitelce zpěvu Ruth Krawcec Rauppové, která zpívala v Drážďanech a Berlíně, a stala se její žačkou. Učitelka Rauppová pocházela z německy mluvící Lužice, neuměla tedy dobře česky, ale byla velmi obětavá a zásadová. Nejenže kultivovala a rozvíjela její hlas, ale též jejího ducha. Dojíždění sice nebylo snadné, ale láska k hudbě byla silnější a Květa byla ochotna jí obětovat mnohé. Po letech to popsala takto: *„Často se stávalo, že mi poslední autobus ujel a já musela deset kilometrů pěšky lesem podle hranice. Srdce jsem měla až v krku. To byla moc velká zátěž na nervy a statečnost. Ale asi mi to i pomohlo, že jsem se otužila psychicky i zdravotně.“*

Roku 1952 odmaturovala a podala si přihlášku na AMU. Zkoušky úspěšně složila a byla přijata, ale měla nedostatky v odborných předmětech, a proto nastoupila na roční abiturientský kurz. Poté znovu složila zkoušky ze zpěvu a stala se řádnou studentkou AMU. Studovala u profesorky Tomáškové, Ludřka Mandause a Ferdinanda Pujmana. Kromě práce na rozvoji hlasu a intonace se naučila i detailní rozborů operního díla a pochopení jednotlivých rolí. Názor F. Pujmana, že: *„Operní pěvec je povinen ve svém hereckém projevu vycházet nejen z obsahu sledovaného děje, ale především – a zcela logicky – z hudby, která akci provází,“* si dokonale osvojila a využívala jej při tvorbě svých rolí po celý život.

Již během studia vystupovala se svými spolužáky v řadě písňových koncertů v Rudolfinu. Pod vedením profesorů se účastnila společných projektů studentů AMU z různých oborů, jejichž výsledkem byla kompletní představení. Nastudovali např. operu *Dvě vdovy* Bedřicha Smetany (**Karolína**), *La Traviata* G. Verdiho (**Violetta**) či *Dráteníka* F. Škroupa (**Růžena**).

Diplomovou prací s názvem **W. A. Mozart – postavy žen jeho stěžejních oper** a rolí **Barči** v opeře Hubička ukončila roku 1958 studia a začala shánět angažmá. V mezidobě působila v *Pěveckém sboru československého rozhlasu*, kde získala velké množství pěveckých i praktických dovedností.

Roku 1961 nastoupila do *Divadla Zdeňka Nejedlého* v Ústí nad Labem. Svou kariéru zde započala rolí **Violetty** v opeře *La Traviata* Giuseppe Verdiho. Pokračovala rolí **Markétky** ve *Faustovi a Markétce*, **Zuzany** ve *Figarově svatbě*, **Karolíny** ve *Dvou vdovách*, **1. žínky** a **Rusalky** v *Rusalce*, **Michaely** v *Carmen* a **Jitky** v *Daliborovi*. Mimo to hostovala v *Národním divadle*, *Tylově divadle* a *Smetanově divadle*. Publikum si získala svou poctivostí v přípravě, pěveckému i hereckému talentu a v neposlední řadě nadšením, s nímž si užívala splnění svého snu.

Výsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. Měla možnost zpívat hlavní role v mnoha českých i světových operních dílech na jevištích českých i zahraničních divadel. V letech 1964–1965 hostovala v Budyšině, kde dostala nabídku stálého angažmá, tu však nepřijala a zůstala věrná divadlu v Ústí nad Labem. Jen občas odskočila hostovat do Prahy, Brna, Plzně, Liberce nebo i do zahraničí, do Karl-Marx-Stadtu, Lipska či Drážďan. Mimořádně úspěšné bylo roku 1969 její ztvárnění **Neddy** v opeře *Komedianti* R. Leoncavalla, za které byla kritikou velmi vysoce hodnocena.

Roku 1976 se vdala za Petra Jonáše a v témže roce s ním odešla na rok do Turecka, kde se stal v Istanbulu dirigentem a sbormistrem. Koníčková dostala nabídku zopakovat si zde roli **Markétky** z *Fausta a Markétky* Charlese Gounoda. Před premiérou však nové divadlo vybuchlo a umělci museli představení hrát v prostorách kin. Kromě toho v Turecku pořádala i samostatné koncerty.

Po roce již opět působila v Ústí nad Labem. Její návrat publikum oslavovalo a Květa dostala další významné role, jež s bravurou zvládala. Recenzenti oceňovali nejen její zářivý soprán a půvabný vzhled, ale též její vcítění a tvůrčí obohacení inscenované role.

Dosažené úspěchy se odrazily v několika oceněních, která během let získala, např. dvě *Krajské ceny za tvůrčí práci*, tři ceny hudebního fondu, *Janáčkovu medaili*, medaili za *Rok české hudby*. Nejcenější byl roku 1981 titul zasloužilá umělkyně. Jak sama v reakci na úspěch řekla: „*Považuji jej za uznání a povzbuzení celého operního souboru a je to důkaz, že vynikající umělci pracují i mimo Prahu.*“

V databázi Divadelního ústavu lze dohledat úctyhodných 106 záznamů o inscenacích, ve kterých Koníčková účinkovala na jevišti ústeckého divadla. Dle jejích slov: „*Mými nejoblíbenějšími byly Zerbinetta, Butterfly, Violetta, Jenůfa, Káťa Kabanová a Markétka.*“ Velmi ráda zpívala v operách

G. Verdiho, G. Pucciniho, R. Strausse, L. Janáčka i A. Dvořáka. Jejím hudebním favoritem byla hudba Mozartova.

Postupně si ke koncertování přidávala i další obor, předávání zkušeností mladým. Od roku 1987 do roku 1992 působila jako profesorka pěveckého oddělení na Konzervatoři v Teplicích. Roku 1991 se s divadlem v Ústí nad Labem rozloučila. Zhodnotila to slovy: „*Zpěvačky nemohou zpívat do vysokého věku. Na to, abych zpívala malé role, jsem byla pyšná.*“

S aktivním životem ale nepřestala a ještě více se ponořila do pedagogické činnosti. V následujícím roce přešla na katedru hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, zde vytrvala až do roku 2003. Věnovala se výuce zpěvu a pomáhala objevovat nové generaci taje operního umění. Vedla desítky akademických prací z oboru. Sdílení zkušeností a rozvíjení lásky k hudbě i dovedností žáků ji velmi naplňovalo. Charakterizovala to slovy: „*Je tu řada zajímavých talentů. Snažím se, aby moji žáci byli lepší než já.*“

Závěr života prožila v domově pro seniory ve Velkém Březně, kde 2. února 2017 po vleklé nemoci zemřela. I s odstupem času zůstává její jméno silně zapsáno v dějinách opery *Severočeského divadla opery a baletu* a je nesporné, že byla jeho pilířem a svým umem i oddaností mu pomohla k tehdejšímu vrcholu.

Ve slovech jejího dlouholetého kolegy dirigenta a šéfa opery Petra Vronského je vyjádřena přesná charakteristika i obdiv k této pilné a hudbě celoživotně odevzdané ženě. „*Květa Koníčková patří k pěvkyním, se kterými každý dirigent rád spolupracuje. Je totiž velmi vysoce hudebně disponovaná a její herecký projev svědčí o tom, že se nad každou rolí zamýšlí ze všech stran. Její hlas je schopen obsáhnout širokou paletu partií. Na ústecké scéně vytvořila velkou řadu rolí. Má vysoce profesionální, odpovědný přístup ke všem úkolům, které jí divadelní provoz přináší, a všechny tyto úkoly zpracovává velmi zodpovědně a z každé role vytváří záležitost.*“

(Zpracovala: Hanka Lukešová)

Použitá literatura:

Koníčková, Květa. In: *Virtuální studovna* [online]. Praha: Institut umění – Divadelní ústav [cit. 29. 11. 2021]. Dostupné z: [https://vis.idu.cz/Persons.aspx?nameId=2308&personName=Kon%
c3%ad%c4%8dkov%c3%a1%2c%20Kv%c4%9bta](https://vis.idu.cz/Persons.aspx?nameId=2308&personName=Kon%c3%ad%c4%8dkov%c3%a1%2c%20Kv%c4%9bta)

KOUKAL, Pavel. Od malička chtěla být zpěvačkou. *Ústecký deník*. 2002, **10**(173), 2. ISSN 1214-858X.

NADRYBSKÝ, Pavel. Pěvkyně. Reportáž o třech dějstvích. *Průboj*. 13.–14. 6. 1981, **33**(138). *SD magazín* [příloha], 9 a 11, 2 obr.

Ocenění zasloužilé umělkyně Květy Koníčkové. *Průboj*. 1. 11. 1989, **41**(257), 2.

PIŠTĚK, Milan, ed. *Ústečané nejen v datech (1)*. Ústí nad Labem: Ústecká kulturní platforma '98, 2007, s. 58–59. ISBN 978-80-254-1101-8.

REDAKCE. Zemřela ikona ústecké opery, sopranistka Květa Koníčková. In: *OperaPlus* [online]. Praha: Opera Plus, ©2020, 9. 2. 2017 14:44 [cit. 10. 11. 2021]. ISSN 1805-0433. Dostupné z: <https://operaplus.cz/zemrela-ikona-ustecke-opery-sopranistka-kveta-konickova/>

SRBOVÁ, IVA. *Zasloužilá umělkyně Květa Koníčková – 25 let činnosti na operním jevišti*. Ústí nad Labem, 1988. Diplomová práce. Pedagogická fakulta, Katedra Hudební vědy. Vedoucí práce Bohuslav Šmíd. 49 s.

ŠNAJDROVÁ, Jana. *Významné pěvkyně ústeckého divadla, jejich osobnost a působení*. Ústí nad Labem, 1998. Diplomová práce. Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Katedra hudební výchovy. Vedoucí práce Květa Koníčková. 50 (17) s.

Personální bibliografie:

<https://www.svkul.cz/wp-content/uploads/2022/01/Konickova-bibl.pdf>